

Finantsloven, og det skulde derfor være mig særdeles kjært at kunne høre en inødefommende Udtalelse fra den høitærede Minister om dette Punkt. Saaledes som det staar her i Loven, er det ubestemt og kan dreies til hvilken Side, man vil. Jeg vil haabe, at den høitærede Minister vil være villig til at dreie det, saaledes som det er nødvendigt, for at der kan komme nogen Overenskomst i Stand med dette Thing eller i det Mindste med Flertallet i dette Thing. Dermed skal jeg foreløbig slutte.

Falkensjerne: Den Forhandling, som dette Thing i Fjor førte om denne Sag, har jo, som det foreliggende Forslag viser, og som det ærede Medlem, der nu satte sig, udviklede, allerede ført til ikke ganske saa Resultater. Jeg tror, at en Forkættelse af denne Forhandling muligvis kan føre til endnu bedre Resultater baade med Hensyn til den store Landbohøjskole og med Hensyn til Landbrugs-skolerne, der ere spredte rundt omkring i Landet. Det foreliggende Forslag har ogsaa i den Udstrækning, hvori det ærede Medlem, der sidst talte, udviklede det, min Sympathi, men der findes adskillige Ting, der staa i Forbindelse med Landbohøjskolen, som jeg savner i dette Forslag, og som jeg tror, det vilde være ganske heldigt, om dette Thing, der jo staaer som Repræsentant for den almindelige Valgrets Velgere og i særlig Grad staaer som Repræsentant for vor store Landbefolkning, fik Leilighed til at gjøre gjældende under denne Sags Behandling. Jeg vil gjerne først omtale det, som den sidste ærede Taler sluttede med, nemlig de 40,000 Kr., der efter dette Forslag foreslaas udredeede til Understøttelse af Landbrugs-skolerne omkring i Landet. I det Hele kan jeg sige Ja til de Bemærkninger, som det ærede Medlem gjorde derom. Der er dog enkelte Ting, jeg vil tilføie, og paa et enkelt Punkt er jeg uenig med det ærede Medlem. Naar det ærede Medlem mente, at vi foreløbig burde nøies med 40,000 Kr. om Aaret, tror jeg, at det beror lidt paa — ja, jeg skal ikke komme ind paa Grundene til det ærede Medlems Udtalelser, men jeg tror i alt Fald, at den nærmere Underjøgelse af, hvad man kan faae ud af disse 40,000 Kroner, vil vise, at de ikke en Gang som Begyndelse ere nær tilstrækkelige. Naar man tænker sig, som Forslaget gaar ud paa, at disse 40,000 Kroner skulle bruges baade som direkte Bidrag til de paagjældende Skoler og til Fordeling mellem Eleverne, vil det vise sig, at det vil være et meget ringe Antal Elever, der ville kunne faae Understøttelse, og at hvad der bliver tilbage til Skolerne, kun

bliver Almisser, Noget i Lighed med de meget tarvelige Almisser, der aarlig tilkastes Landets Folkehøjskoler. Jeg tror ikke, at saadanne Almisser virkelig have nogen Betydning for Skolerne. Jeg har ganske løselig gjort et Overslag derover. Skal man understøtte et ungt Menneffe til at besøge en Landbrugs-skole, kan man dog ikke godt give ham mindre end 150 Kroner om Aaret. Det vil endda være meget lidt, og det vil i de allerfleste Tilfælde vise sig utilstrækkeligt, men for ikke at sige for Meget, vil jeg sige 150 Kroner om Aaret. Naar man altsaa vil tage de 20,000 Kroner af den foreslaaede Sum og fordele dem til Elever, vil man se, at det for hele Landets Vedkommende kun vil blive lidt over 100 unge Menneffer om Aaret, der kunne faae Understøttelse (Tute in: 133). Ja 133, men jeg tror, at det er et aldeles forsvindende Tal. Her er der jo nemlig ikke Tale om unge Menneffer, der skulle have en Uddannelse, der skal have videnskabelig Betydning for dem, men her er Tale om en Uddannelse, der skal komme dem til Gavn i deres Bedrift som jævne Bønder, baade som Husmænd og Gaardmænd, og da tror jeg nok, at Enhver vil indrømme mig, at Understøttelse til et Antal af 133 om Aaret, fordelt over hele Landet, er altfor lidt, er saa forsvindende, at det forekommer mig at være aldeles utilstrækkeligt selv til en Begyndelse. Til Fordeling mellem Skolerne bliver der saa 20,000 Kroner om Aaret. Jeg har ikke kunnet finde nogen bestemt Angivelse af; hvor mange Landbrugs-skoler vi i Dieblirket har, men jeg tager næppe feil, naar jeg anslaar Antallet af Landbrugs-skoler her i Landet til henved 30, og skal man fordele 20,000 Kroner mellem 30 Landbrugs-skoler, bliver det til hver af disse Skoler mellem 6 og 700 Kroner om Aaret. Det er ikke en Gang en Trediedel, vil jeg sige, af en nogenlunde anstændig Løn til en Lærer ved en saadan Skole. Jeg tror, at et saadant Tilskud vil kun have Betydning, som jeg for udtrykte mig, som Almisse, men ikke vil faae virkelig Indflydelse paa, at Landbrugs-skolerne kunne faae dygtigere Lærere eller et større Antal Elever; det vil i den Henseende være aldeles forsvindende. Vi se et Exempel i den Retning fra vore Folkehøjskoler. Naar vi se paa de Understøttelser, som gives ved dem, og som oven i Kjøbet i de senere Aar ere blevne afknappede — baade fra Kultusministeriet og Landstinget ivres der jo bestandig imod dem — vil man indrømme, at de ikke kunne faae virkelig Indflydelse paa Folkehøjskolerens Ud-vikling, og dette ligger væsentlig i, at de